

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5¹/₂ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Домбровского (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавемана.

Рукописи звертає сядше
на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані в
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Славянське одушевленє а дійсне політичне житє

(Δ) Славянські народи визначають ся посеред інших європейських великою чутливістю, буйною уявою і незвичайною поетичною вдачею. Тимто приступні они для високопарних поетичних мрій, благородних поривів, але зате менше спосібні до реального діланя. Славянська поезія виґаняла в подив західно-європейських геніїв і учених, славянська музика викликає незвичайне одушевленє, в творах штуки появляє ся вельми ніжне почутє краси. Але славянське племя зложено з так численних і вельми близько споріднених народів, без порівняня собі близших, як народи Германьского племени, не могло протягом століть довести до такого зєднаня поміж собою, щоби відповідно чисельности і природній спосібности сего племени відіграти належну єму ролю політичну, не вєспіло на полі державности довести до певної тривкості. Се, що висловив літописець Нестор про славянські племена на Русі, розселені в багатій і плодovitій країні, в котрій не було ладу і треба було аж приходу чужих володарів, щоби там княжили, можна віднести до всіх Славян в загалі, бо витворені навіть великі держави славянські внутрішнім розладом і державною малоспосібністю занепадали і розпадали ся. Найбільшому в Славянщині російському царству допомогли до державного зросту і єствования фінські, татарські і німецькі живля а знаменитий Серб Юрій Крижанич, котрий може бути названий першим панславістом і явив ся в Росії в XVII ст. та своїми творами намагав ся розбудити там євєдомість славянської народности і вказати Росії ролю освободителів і єдинителів славянських народів, зазнав там лютого переслідованя.

Відродина славянських народів з кінцем XVIII і початком XIX ст. розбудили знов до певного ступня євєдомість спільности і спорідненя, викликали на тім полі наукові досліди спершу німецьких а відтак славянських учених і письменників, одначе все тут обертало ся в області учено-романтичних теорій. Але із євєдомостю потреби просєвіти проявила ся також між славянськими народами потреба політичних прав і дєвєла до визволеня Сербії, до змагань народної рівноправности Чехів з Німцями, Словаків і Хорватів з Мадярами, Болгар з Греками.

Тим то слав. народи мимохіть оглядали ся на свою минувшину і гляділи моральної піддержки в ідеї зєдиненя всіх народностей Славянщини. Сей романтичний ідеалізм приняв переґодом політичний відтінок. Боротьба народностей в Австрії головно причинила ся до оживленя сего романтичного ідеалізму і наданя політичної ціхи, хоч також в Росії не бракло змагань в тім напрямі. Одначе російське славянсьєство поклало свої надії на се, що «славянські ручви сольєть ся вь русскомь морє», а ідея федеративного зєдиненя Славян піднята Костомаровом в 1846 р. в Київі і єго українськими товаришами в «Кирило-Методієвськє братствє» зазнала лютого погрому за царя Миколи I і довєла до страшного заневолєня України. В 1848 р. зібрав ся в Празі перший зїзд, котрий піднято на глум головно задля того, що в загально зрозумілим для учасників зїзду «славянським язиком» був — «німецький»!

За 60 літ опісля баґато перемінило ся. Зрєст німецького цїсарства і єго вєрховлада в Європі, погром Росії на далєкєм Сході і введєнє наслідком того конституції, розвиток славянського народо-віданя — витворили нові відносини, відкрили нові вигляди, викликали нові змаганя. Росія почувала нову потребу зближити ся до західних і полудневих Славян, Поляки загрожені в своїм єствованю в Прусах стали оглядати ся на Славянщину, а Чехи в завязтій боротьбі з Німцями радї також найти для себе підпору. Такі обставини довєли до другого т. зв. всєславянського зїзду в Празі, що закінчив ся минувшої суботи.

Наведєні на початку сєї статї прикмети Славян виявили ся і на сїм зїзді в цілій повні. Одушевленє було безмежне, Поляки цілували ся і братали з Москалями, одних і других з радости обнимали Чехи і здавало ся — почала ся нова доба в житю Славян, бо на сїм зїзді гомєніло від «вільности, рівности і братерства». Але якнебудь можнаб цілим серцем сего бажати, щоби справді таке братерство, така рівносправність, така свобода настала між Славянами, як се ухвалєно однодушно в резолюції на зїзді то мимохіть насувують ся з Фавста слова: «die Botschaft hör ich wohl, es fehlt mir doch der Glaube».

Одушевлені найбільш єєполяки і Słowo polskie впєвняє, що wyniki konferencyi praskiej nawet lepsze, niż spodziewali się inicjatorzy jej z polskiej strony. Крамаржа і єго жінку засипано рожами а на львівськєм двірци в переїзді на Крим

обливано шампаном, неначєб якого всєславянського Мєсию а бодай Мойсея, котрий визволив би Славян, а особливо Поляків з тяжкого положєня в Прусах і в Росії. Наші москвичі галицькі радюють, що ухвалєно заснувати «Славянський банк», бо їм нагадує ся памятне «Рольничо-кредитне Завєдєнє» і сподівають ся, що знов для них капне який мільон рублів.

Але вєже на самім зїзді між иншим неприява представників з України, в котрих вєжеж не можна вмовляти яких небудь симпатий для Прусаків, а також телеґрама чорногорского міністра Томача звернена різко проти Сербії і тому невідчитана на зїзді, стають певним доказом, що ще баґато води попливе славянськими ріками, як пише старочєска Union (давня Politik), поки дійде до порозуміня і рівноправности Славян. Львівський Przegląd назвав сєй зїзд uwertura praska і справедливо каже, що trzeba pamiętać dla zachowania politycznej trzeźwości, że ci, co się zgrupowali w Pradze, bynajmniej nie byli przedstawicielami czynników, które mają prawo i moc stanowienia. Na delegackich przemówieniach nie można budować niezachwianych wniosków. Równość i wolność, głoszone od dawna z różnych końców świata, zawsze jeszcze są w sferze ideałów, więc nie sądzmy, że jedna narada w Pradze mogła je urzeczywistnić w świecie słowiańskim i kinчить свої виводи тим, що зверхні обставини політичні можуть так змінити ся, що «o wzajemności zapomną ci, od których ona najbardziej zależy».

Отже справді дійсне політичне житє вимагає ще баґато роботи, щоби вирівнати ті пропасти, які розділюють поодинокі славян народности і звести їх до спільної культурної праці, до мирного пожитя, чого ми щиро бажалиб в інтерєсі поступу і розвитку славянських народів.

Політичний огляд.

Заграниця.

Політичне положєнє на Балкані починає бути вельми грізне. Перєсилєне міністерське в Сербії довєло до такого заостреня, що всі дєвєники виступили з рішучим домаганєм до Корони, щоби зробила конєць невиносимому положєню рішучим виступленєм, бо байдужність дальша може довєсти до вельми єумних наслідків. І справді рознесли ся були по Європі вісти про убийство короля Петра. Вправді сї вісти показали ся неправдивими, але

се лише може послужити певним доказом, в яким скрутнім положенню опинило ся королівство Петра. Тепер звіщають з Білгороду, що кількатижневе пересиленє повело ся закінчити, наклонити обидва радикальні сторони до порозуміння і утворити міністерство В е л и м и р о в и ч а, котре має перевести бюджет на 1909 р., торговий договір з Австрією, а у вересні нові вибори.

М о л о д о т у р е ц к и й р у х, котрий правительство турецьке намагало ся представити зовсім незначним, обхопив вельми широкі круги військові, іменно цілий третій корпус, так що головне місто віляету М о н а с т и р є в руках сего руху. Не помагають уже приборкати сей рух обіцянки помилування скомпромітованих або виплати залежностей належних війську і офіцерам, а султан приневолений хватати ся рішучих способів. Ув'язнені офіцери мають бути поставлені перед воєнний суд, а з Малої Азії мають бути покликані сильні залоги для згноблення явного повстання. Однак і ці залоги з Малої Азії є непевні, бо як раз там населенє ще минулого року бунтувало ся проти підвищення податків, а відозви розкидувані там в поблизку перської границі пособляли розповсюдженню революційних змагань. З Ц а р г о р о д а наспіли вісти, що в султанській палаті Гльдиз Кіоску зібрали ся прихильники султана і обговоривши основно сучасне грізне положенє, дораджують єму надати к о н с т и т у ц и ю, котрої домагає ся рішучо молодотурецький рух. Звести конституцію тим легше приходиться ся султанови, бо властиво она не була в дійсности знесена. Надав її перед 30 роками султан Мурат, а впровадив Мітад-паша. Брат Мурага, теперішній султан, зачинив єго в окремій палаті яко божевільного, але вступаючи на престіл признав конституцію. Вправді опісля зачинив парламент, але не відкликав конституційного маніфесту, лише не виконав єго. Огже тепер може скликати знов парламент. Колиб султан на се рішучо рішив ся, тоді реформаційна діяльність європ. держав була би спинена, бо турецький парламент не дозволив би Європі мішати ся у внутрішні справи державні. На всякий спосіб положенє стало там вельми грізне.

Про діяльність р о с и й с к о ї д у м и і успіхи парламентаризму в Росії можемо виробити собі деякий погляд з оповіщених що йно даних в київській «Раді». Сей дневник подає ось які статистичні відомости про працю третьої думи: I. Міністри і головні управителі внесли на розгляд державної думи 670 законопроектів. З них: 1) Височайшою властю стверджено — 123. 2) Ухвалено державною думою і передано до державної ради — 241. 3) Відкинуто державною думою — 7. 4) Повернено держ. радою для нового розгляду в держ. думу — 3. 5) Взято міністрами назад на підставі ст. 47 статуту держ. думи — 11. 6) Представлено комісіями держ. думи на розгляд загальних зборів держ. думи — 31. 7) На розгляді комісій держ. думи 204.

II. Самі члени держ. думи внесли в думу 51 законопроектів. З них: 1) Ухвалено держ. думою і держ. радою — 1 (про штати думи). 2) Передано в комісію, яка представила на розгляд загальних зборів — 1. 3) Передано в комісію — 4. 4) Передано в комісію для доклада про бажаність — 2.

III. Внесено заяв про запити — 28. З них:

- 1) Вислухано поясненя міністрів—4.
- 2) Принято і подано відповідним міністрам—2.
- 3) Розглянуто комісією і внесено в загальні збори держ. думи—4.
- 4) Передано в комісію—13.

5) Відкинуто—2.

6) Взято назад по заяві тих, що підписали—3.

Крім сього державна дума розглянула і ухвалила проєкт державного розпису прибутків і видатків на 1908 рік.

Строго осуджує «Рада» поступованє послів думи, що ухвалили собі річне жалованє 4.200 карбованців. Ось що пише в сій справі «Рада»:

«Тепер працю депутатів оцінено й матеріально: ухвалено в державній раді урядовий законопроект про річне жалованє членам думи в 4.200 карб.

«Тільки що ухвалений законопроект, що раз показує, що російський парламентаризм не є парламентаризмом на західний зразок. В той час, як всі західні парламенти (опріч англійського) додержують системи дият, єзб то поденної плати тільки підчас парламентських сесій, наш закон признає рокове жалованє (Посли австрійського «народного парламенту» приймають і ухвалюють собі дієти і за час ферій). Одрізняєть ся наш закон від західних також сурою визначеного депутатам жалованя: ні в одній закордонній державі депутатам не платять ся більше 3.000 карб., тоді як російський закон признає аж цілих 4.200 карб.

«Опріч усього, наші законодавні інституції ухвалою законопроекту про жалованє депутатам зробили велику нетакуювність що до ширших народних мас. Адже самі члени думи й ради признавали ся, що для простого народу за минулу сесію не зроблено було нічого. Не ухвалили вони «сього» законопроекту, они малия хоч одне більш менш солідне оправданє: ніколи було піклуватись про народні справи — нас завалили іншою працею. Тепер, ухваливши законопроект про жалованє самим собі, депутати побзули ся й сього останного оправданя. Тепер всякий на депутатське «ніколи було» має право зауважити: а на те, щоби призначити собі чи маленьке жалованє знайшов сяж таки час, чомуж того часу забракувало як раз для нас?..

«Поки що з місць ще не встигли надійти звістки про те, як зустрічає людність своїх обранців. Але такі звістки незабаром надійдуть і можна напевне сподіватись, що цифра «4.200» неприємно вразить народні маси».

Окрім того маємо там виказ: Як ходили на засідання думи? Поки що, є тільки такі відомости про се: починаючи з 25. мая до 15. червця кількість депутатів, що були на засіданнях думи, хиталась між 162 і 246.

Цікаво також, що має утворити ся селяньска партія в думі. Трудовики-депутати постановили скликати загальну конференцію у вересні, а в серпні повинні відбутися районні конференції в декількох місцях. Трудовики: Дзюбінський, Кропотов і Рожков працюють над організацією селяньського гуртка. Депутати трудовики категорично заявляють, що в осени в думі буде існувати селяньска партія, з якою всі фракції повинні будуть рахувати ся.

Те, що тут висловила «Рада» про думських послів, можна би віднести і до австрійського «народного парламенту».

Промова п. Евг. Олесницького,

виголошена в держ. раді при дебаті над справою черняхівською.

(Дальше).

З тих сімох краєвих законів, ухвалених на підставі державного рамового закона, два, в горішній Австрії і в Сольногороді, не відбирають управненим пра-

ва риболовлі. Сольногородский закон по-лишає риболовлю управненим; після горішно-австрійського закона право риболовлі прислугує ревіровому виділові, вибраному з поміж усіх управнених. В прочих п'ятох краях постановляють краєві закони арендованє риболовлі в громадських ревірах. Але коли в долішній Австрії, в Країні, Мораві і в Горицї та Градисці закон однаково постановляє, що право риболовлі має старство випускати в аренду тому, хто найбільше дає, то галицький закон має дуже цікаву постанову, що «риболовлю має ся виарендувати тому оферентови, котрий з уваги на єго особисту кваліфікацію і оферту являє ся релятивно найліпшим арендарем». Огже рішати має особиста кваліфікація і аж потому, річ другорядна, внесена оферта!

Тепер, мої панове, зрозуміте дещо, чого не розуміли доси. Тепер зрозуміте, чому черняхівські селяни не могли старати ся о аренду ревірів у своїй громаді; зрозуміте, чому в сусіднім Чистиліві прийнято низшу оферту того самого гр. Коритовського, а відкинуто далеко висшу оферту селян; тепер зрозуміте, чому тернопільський староста Завадський посьмів нашому товаришеви Остапчукови сказати: «Я прийняв низшу оферту гр. Коритовського (Голоси: 10 К), бо він дає мені ліпшу поруку».

Так, мої панове. Завадський мав слушність: він міг так сказати на підставі тої постанови. Але в тій постанові бачите виразне виключенє селян від виконуваня того відвічного хлопського права. (Притакуваня і оплески).

Подібно має ся річ з ловецьким законом. Нема там, що правда, виразної постанови що до особистої кваліфікації, але в практиці право ловецьке ніколи не віддає ся в аренду хлопам, тільки завсїгда дідичам або комусь з інтелігенції. Сей спосіб арендованя ловецького права має ще й інший дуже некорисний для нашого селяньства наслідок, що селяни ніколи не можуть дістати винагороди за шкоду, яку їм робить дика звірина; бо той закон має також дуже цікаву постанову, що той, хто жадає відшкодованя, мусить доказати, що шкоду зробила єму звірина з лісів управненого до ловецтва. А що доси анї дики анї зайці ні сленї не носять відзнак свого пана (п. Цеглинський: Жадних гербів!), так, анї гербів анї інших відзнак, то й не можна такого доказу дати.

Мої панове! Я згадав про ті два закони лише для прикладу, але й з сего бачите вже, що кажу правду, що є виімкові закони і постанови, котрими галицьке законодавство чимраз дальше обмежує і поневолює селян на політичнім полі і чим раз більше відбирає їм прав. В тій законодавній політиці галицького сойму глядайте, панове, причини того підбурюваня, а в авторах того законодавства, в більшости галицького сойму, найдете на першім місци тих підбурюючих агітаторів, котрих інтерпеляція польского кола хоче винайти. Ся політична галицького сойму заострює, розуміє ся до сего і національний та політичний момент. Велика посілість і адміністрація у східній Галичині є польска, а селяньство є руске. Поки те селяньство було темне без національної євдомости, поти в тім процесі переважав момент економічний. Але річи змінили ся. Руске селяньство почало пробуджувати ся, і процес того пробудженя живо поступає. У часті селяньства в борбі виборчій, вибори на підставі загального голосованя, зріст просьвітних товариств — те все дуже багато причинило тя до розбудженя і скріпленя національної і політичної євдомости руских селян. Нарід став тепер справді важним політичним чинни-

ком, свідомим національної ідеї, а інтелігенція, що виходить зпосеред нього і тісно з ним лучить ся, що днини збільшає ряди хоробрих борців за єго права. Та з сим не може погодитись польська велика посїлість і польська адміністрація, а се дальше заострює противности та скріпляє тенденцію поборювати свого противника також на економічнім поли. Бо чим гірше діє ся рускому хлопови, тим менше може він розвивати ся політично.

(Дальше буде.)

Анатоль Вахнянин.

Листи до Пантелеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

(Дальше).

Наколи буду мавъ те все підъ руками, тоді нечаяно мовъ зі хмари ударить ся на нашихъ дурненькихъ понівъ и світськихъ и покаже імъ ся, як нещиро ходили коло діла громадського всі ті люде, котрихъ вони у четі мають и за котрими на осліпъ лізуть; а відтакъ поставить імъ ся перед очі альтернатива, себъ то: ходїть за нами а ні — счежайте у Вашій темряві!

Добродію! усі ради, що Ви їхъ намъ даєте, усі я розумію добре; я їхъ сповнятиму до крихти; тільки Ви, Добродію, вибачайте, коли вони по маленьку плоттю ставатимуть. На мені лежить задача не легонька, усе те, що Ви розкажете, перепроваджувати въ діло. Не дорікайте мені, що я мовъ той фавий, поволи у всьому йду! може я при усімъ певну дорогу обіраю? Я хочу такъ йти, щобъ не приходило ні на одинъ крочай вертати ся въ задъ. Ви передъ собою маєте мене, а у мене є передъ очима, щоденно, сотка и дві, люде, котрихъ треба оглядно вести, котрі йдуть вправді за мною (не чванючись), котрі але и слухають ворогівъ нашихъ и свій розумъ хочуть мати. Боюсь я стратити довірье у нашихъ люде скорою ходою; боюсь щобъ зъ моїмъ поспіхомъ не лишать ся у кінець самий. Ви Добродію добре зміркували Галичанъ, що вони ні те ні се у нашій літературі, а все таки пруть ся вкладати всюди свою мізерну копійчину, свій пісь; але те власне наказує мені оглядно йти при кожнімъ ділі. Бачите, Добродію і Вамъ дивно може прийде що я, коли що пишу у правді відъ редакції, або відъ себе таки, то завсюди ще уживаю те дурненьке ъ; я при тому такъ собі міркую, що лучче, наколи я при розвою нашої правопісі оддалікъ стою, наколи заявлюсь передъ публікою консерватистою, якъ, щоби я мавъ впереджувати всіхъ. Мені за те ніхто не дорікатиме, що я новаторъ (хочъ сего не боюсь), що руйную ино все, а скорше кожний вбачатиме въ редакції пасивне лице, лице об'єктивне, котре терпять побічъ себе новації, громадять їхъ, подає публіці підъ розвагу; и доперва тоді приймає їхъ за свої, коли більша частина інтелігенції їхъ приняла, або, щобъ вірно сказати, зъ іми освоїлась. Такъ само, якъ у Відні, одень піпъ, такъ ту у Львові десятокъ їхъ кричить проти іменъ: Хратъ, Оронъ и т. д. Крикъ сей шкодить намъ, хочъ, якъ Ви кажете, Україну не мішає; намъ шкодить вінъ тому, що наші молоді громадяне, люде безъ досвіду, не все знайдуть въ своїхъ головахъ, добрі аргумента, котрими здужали бъ одперти крикъ сей, та доказати сімъ старіганамъ-попамъ дурноту въ їхъ крику. Єсть у насъ каста люде и такихъ, що коли доведеть ся імъ побачити де „Правду“, заразъ и лютиці стануть гірше чорта, схоплють ся за голову и бігають, неначе напосіджені, по комяти; однимъ словомъ, вони люти на правду, а найбільше через те, що не годні й повали-

ти. Дали бъ вони половину свого мерзеного віку, щобъ закопати насъ у землю; бо и не знати, справді, що скаже імъ газда їхъ, Катковъ, у котрого нанялись, загірбувати у Галичині Українчину, коли побачить, що їхъ руки такъ мало загребуші, що їхъ головки дурні на таке діло! Такимъ чоловічкомъ, що лютисть ся на видъ „Правди“ єсть Петрушевичъ та и деяки худенькі розумомъ изъ світськихъ таки люде. Дідицький уже більшъ розумніций у своїмъ погляді на насъ. Вінъ, коли зустріне кого, то заєдно, плаче надъ тимъ нещасливимъ роздоромъ, що у насъ єго Українщина робить; вінъ жалує насъ всіхъ, що ми такі нерозумні та не идемо у слідъ знатнихъ у галицькому миру люде, якъ Яхимовича, Головацького et consortes. Я у кінець сказавши и у нашій громаді багато ще нечисті, а треба її обережно вимітати, щобъ за мітлою и люде не вимести, люде, що и въ їхъ розумахъ зродить ся колись самовіжа народня.

(Дальше буде.)

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: † Антонія пач.; римо-кат.: Аполінарія. — В пятницу: руско-кат.: Ольги княг. рускої; римо-кат.: Христини муч.

— **Роковини смерти папи Льва XIII.** З Риму доносять, що оноді в день роковин смерти папи Льва XIII відправлено в сикстинській каплиці заупокійне богослуженє в присутности Св. Отця, кардиналів, єпископів, папських достойників і дипломатів. Службу Божу відправив кардинал Сатолі.

— **25-літній ювілей „Народної Торговлі“** Вчора минуло 25 літ, як найстарше наше товариство торговельне „Народна Торговля“ зістало вписане в реєстр товариств господарско зарібкових. З нагоди сеї устроїв персонал центральної управи „Народної Торговлі“ овацію директорови Ничаєви, а директорови Нагірному, котрий позістає на ліченю в Піщанах, вислав привітну телеграму. Саме свята ювілею буде, здаєсь, святкувати „Нар. Торговля“ в слідуємій році, яко в 25-літнім році своєї діяльности, бо перший склеп був заснований в грудни 1883.

— **„Основа“** просвітно-політична і господарска ілюстрована часопись, в 27. числі з 17. с. м. заповіла, що перериває видавництво до часу сплаченя довгу в друкарні і за папір. Застаювлено сеї хосенної, в дусі народнім і релігійнім веденої часописи для селян, впили єї читачі, що залягають з 6.000 К передплати. Се не першина у нашій суспільности, яка дуже радо читала би всякі часописи, але на жалъ вельми тяжко приходить ся їй складати передплату.

— **Проф. Філярет Колесса,** звисний наш музик, виїздить сего літа на лівобережну Україну для записування мелодий дум та історичних пісень від кобзарів (бандуристів).

— **Бібліотеки по селах в Харківщині.** Сего року в волчанському повіті відкривають ся ще в 34 селах нові бібліотеки при 36 школах. Овріч сих бібліотек при сільських школах повітова управа має на меті позаводити в повіті і порайонні бібліотеки в центрах кожної волості. В справі народної освіти волчанський повіт на Харківщині й доси веде перед.

— **Оборонцєви М. Січинського** доручено позавчера впрок смерти на Січинського, видавший дня 30. червня. Оборона вносить проти сего вироку жалобу неважкости.

— **Перед руским „Академічним Домом“** у Львові при ул. Супіньського була до недавна незужиткована велика площа; заросла хабаєм і занечашчена смітєм. Тепер ніхтоб і не пізнав того місця, так гарно єго спритано і обернено на Lawn Tennis. Проект до сего подав проф. Бб., а велику часть роботи при вирівнаню площі виконали самі академики, які залюбки возили тачками землю і засипували ями. Здало би ся також привести до порядку і решту просторого огорода при „Акад.

Домі“ а надіяти ся сего можна лише від самих льокаторів-академиків, бо заряд „Ак. Д.“ не дуже дбає про єго зверхній вигляд.

— **Кілько є славянських Соколів?** Českoslov. kongress. подає ось які числа сокільских товариств і їх членів. Ческе сокільство числить в Чехах, на Мораві, на Шлеску і в Дол. Австрії около 800 товариств зі 75.000 членів. На сокільским влеті в 1907 р. в Празі було 8.000 Соколів і 3.000 Сокілок. Польський „Сокіл“ в Галичині має 150 товариств з 20.000 членів а в Познанщині 162 товариств з 7.000 членів. Словінці мали в 1907 р. 33 сокільских гнізд з 2.500 членів, Хорвати 50 сок. гнізд з 6.500 членів. Союз болгарских гімнаст. товариств „Юнак“ має 40 товариств а 2.700 членів. Сербські гімнастики в Сербії групували ся в „Соколі“ і в „Душані Сильний“, а тепер влучили ся в оден союз під назвою „Союз сокільских товариств Душан Сильний“. Всі вичислені сокільські організації належать до „Союза славянського сокільства“, якого головою є др. Йосиф Шайнер в Празі. Про руске сокільство в Галичині згадує „Českoslov. kor.“, що в Галичині є три товариства малорускі заложєні на взорець сокільський. Які се тов-а, не зазначено, але редакція мала певно на думці руский „Сокіл“ зі 403 філіями, „Січи“ яких має бути також около 400 і новозаложєну у Львові „Русскую Дружину“. Годило би ся нашому „Соколови“ ліпше поінформувати про себе „Českoslov. kor.“.

— **Пожар нафтового закупа Oil City** в Тустановичах ще не загашений. Вибухаюча кипячка горить як вулкан, витворюючи напроглядний стовп диму і нечуване горячо, задля якого ніхто не може приступити до закупа. Пробовано вже ріжних способів затканиа, але нічо не помагає. Останнім разом затягнуто на закуп великий залізний звін, але звін тріс, заки єго дотягнуто на місце, а дроти з горяча стопили ся. Мають ще пробувати вкинути до огню нараз кілька бомб, які могли би своїм вибухом знищити верх рури і заткати вибух кипячки.

— **Міліон гостей** звиділо до позавчера промислову виставу ювілейну в Празі. Міліоновим гостем був убогий зарібник Стася, якого обдаровано 65 фляшками вина і лікерів і уряджено єму овацію. Робітник сей як раз належав до товариства тверезости і продав на місці батерию фляшок з алькоголями.

— **Бібліографічний зїзд міжнародний** відбуде ся сего місяця в Бріселі. Ціль єго організувати таку всесвітню книгозбірню, що малаб у себе всі книжки, надруковані на всьому світі. Таку книгозбірню є думка заснувати в Бріселі при тамашньому бібліографічному інституті, де вже й тепер роблять ся заходи для всесвітної збірки книжок. У 250 шафах сього інститута лежать більше 7 міліонів карток, а над каталогом працює 200 осіб.

— **Боротьба з пиянством.** Дорогою загального голосованя ухвалено в Швайцарії новий закон про заборону привозу, виробу і продажі абсенту. За заборною заявило ся 235.232 голоси, проти 137.702. Се питанє поставлено на дневну чергу ще в 1905 р. в кантоні Во, де оден чоловік, напившись абсенту, убив свою жінку. Депутати сего кантона внесли проект заборони абсенту до федеральної ради швайцарської, а рада передала єго рішенє загальному голосованю швайцарского народа. Закон входить в жите з днем 5. червця 1910 р. і від того часу вільно буде продавати абсент виключно в аптеках на рецепту лікаря.

— **Дрібні вісті.** Віничане п. В. лод. Плащовецкого, укіняч. богослова, з п-ною Осипою Барчинською відбуло ся дня 14. с. м. в Золочеві. — З днем 1. серпня с. р. віддуть в розпродаж спеціальні цигари п. в. „Пігмеос“ по 4 К за коробку з 25 штуками. — Дирекція скарбу назначила 2.000 К нагороди за викритє вломників до податкової каси в Олеську. — Зїзд славянських дневникарів відбуде ся сего року в Люблянї з початком нересня.

— **Гумористичний кутин.**

Під водою.

Оден Американецъ видумав нову систему підводного човна і з тим удав ся до батьошки-

царя, тай каже: „Чи не потрібно, ваша величність, підводних човнів...“ „Дякую, — каже цар — я не то човен, але цілу флоту маю під водою... А, як не вірите, то поспітайте лишень Японців...“

Оповідки.

— **Репертуар руского народного театру в Кутах.** (Саля Цукермана. — Лише 4 вистави)

В четвер дня 23. липця „Надія“ славнозвісна драма в 4 діях Г. Гаерманса.

В суботу дня 25. липця „Барон циганів“ оперета в 3 діях А. Стравса.

В неділю дня 26. липця „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета в 3 діях Артемовського. Закінчать: „Вечерниця“ твір музичний в 1 дії Ніщинського.

Білеті продає торгівля п. Карчевского, а від 6. години в день вистави каса театру. Початок точно о год. 7. вечером (сер.-евр. час).

— **На сплату дому „Селянської бурси“ в Бережанах** відбуде ся заходом Філії Руского Тов-а педагогічного в неділю дня 2. серпня 1908 р. у великій салі „Надії“ концерт. В склад програми увійдуть продукції мужеского хору (при співучасті питомців духовної семінарії), сольосіви, деклямація та інструментальні продукції. На закінченє буде виконаний Прольог з найновішої опери Дениса Січинського „Роксоляна“ (сольо сопранове і альтове, хори жіночі, мужескі і мішані в супроводі смичкової оркестри і фортепяна) під особистою управою композитора. По концерті забава з танцями. — За комітет: *Евгенія Головова, Денис Січинський, Омелян Бачинський.*

— **Товариство „Руский Жіночий Кружок“ в Коломиї** розписує конкурс на 30 місць до Бурси для дівчат. Уелівя: 1) Доплата місячна 22 К, 2) одноразовий даток 3 К на інвентар, 3) кожного місяця 1 К на пранє, 4) відповідна скількість біля, одежі і постіль. Подана вносити вайдальше до 15. серпня 1908 р. на руки П. Мінодори Гнатишаквої в Коломиї, ул. Мнихівка, ч. 79.

— **Конкурс.** Виділ Тов-а св. Ап. Павла у Львові розписує конкурс на написанє популярних книжочок для народу. Яко нагороду за труд рішив дати 24 К за оден аркуш друку малої вісімки оригінальної праці, а 16 К за такий же аркуш друку, если праця буде перерібною або перекладом з чужої мови. До автора ставляє Виділ отєї вимоги: 1) Праця мусить обіймати найбільше оден аркуш друку. 2) Мусить порушувати тему релігійного змісту. 3) Мусить узгляднити в першій мірі ті правди св. віри, які в нашім народі є найбільше заатаковані ворогами Церкви.

Посмертні оповістки.

— **Михайло Іванець**, урядник „Дністра“, упокоїв ся дня 21. с. м. в 36. р. життя. Скоропостижна смерть досягнула одиницю незвичайно діяльну і заслужену в руских товариствах у Львові. Покійник був родом з Сокала. Університетські студії кінчив в Кракові. Осівши у Львові належав до виділів різних товариств, як „Сокола“, Тов-а ім. Котляреьского, а в останних роках до головного виділу „Просьвіти“ і до заряду організації львівських Русинів. Від народної праці ніколи не ухилив ся. Яко виділовий товариств весь свій вільний від бюрового занятя час жертвував на сповненє взятих на себе обовязків. Ще недавно доводило ся нам писати, що Покійник з запалом взяв ся до упорядкованя бібліотеки і музея „Просьвіти“ і значну часть тої праці виконав. Неумолима смерть не дала докінчити єму початого діла і забрала з рядів так численних народних робітників одного з найвильнійших членів. Покійник помер на запаленє щоки, від якої, заки виконано операцію, наступило затроєнє крови. Похорони відбудуть ся завітрішного четвєрга о 5 год. по полудни в каплиці при анатомії (ул. Пекарека) на личаківский цвинтар. В. с. п!

Наука, штука і література.

— **Вол. Винниченко** написав два нові чималі оповіданя: „Теж саме“, і друге „Марко Безодня“. Перше оповіданє написанє під впливом тюремного життя; сюжетом для другого послужив страшний випадок людоїдства підчас великого голоду.

Телеграми

з дня 22. липця.

Хшанів. Соймовим послом меншої посілости по бл. п. гр. Потоцкім вибрано вчера Едварда гр. Мицельского 180 голосами на 180 голосуючих.

Відень. Палата вельмож ухвалила вчера контингент рекрута, горівчаній закон і кілька дрібніших справ. Дальше засіданє нині.

Париж. Центр. комітет молодотурків звернув ся з просьбою до всіх держав о наклонєнє султана до наданя конституції.

Оголошенє для Хліборобів!

Довідуємо ся на жаль, що несовісні гандлярі штучними навозами в сей спосіб ошукують рільників, що накидують єму який небудь навіз, а розумієсь, лихий, без взгляду на се, чи він відповідний на рілю чи ні. Щоби охоронити нашого рільника від такого визиску, оголошуємо, що **Спілка для господарства і торгівлі в Перемишлі** зовсім дармо порадить кождому, який потрібний є навіз на єго рілю, належить тільки подати в приближеню прикмети рілі, а іменно, чи она легка чи тяжка, чи перемакальна чи ні, чи середно лиха чи зовсім лиха. Хто не хоче дати ся визискати, най користає з готовости поради нашого одного в тім роді Спілки для господарства і торгівлі в Перемишлі.

Жорелі (апрікози) найкрасшої якості, столової, щоденно свіжо зривані 5 кггр. franco 3 К 50 с, яблока, грушки і сливки franco 3 К 70 с.

Л. Альтнай (L. Altneu), Заліщики 4.
(3—15)

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицко-руської фабрики **Егєна Біліньского** в Збаражи.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по связцєниках.

Держім ся покликую:
Свій до свого!

Працюйте і шазіть!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки щадничі на 4%, уділяє позички на скрипти за інтабуляцію на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних вносьє рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кождих 100 К позички.

Векслі приймають ся тільки 3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члєни обєанєчені в „Джістрі“.

З зисків уділяв „Джістер“ на публічні добродітні цілі квоту 45.835 корон.

Вкладки	2.795.188 К.
Позички уділені	3.410.684 К.
Уділи члєнські	234.398 К.
Цінні папери	130.452 К.
Фонд резервовий і інші	46.842 К.
Львокапіл	182.206 К.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворєні перед полуднем від 8—2 год.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновєць	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновєць	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:41	3:50	—	11:00
Нустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночи
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновєць	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновєць	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломиї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Нустомит	7:30	—	2:15	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рави рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.

ЧВ. 59 419/908.

Розписанє оферт.

Виділ краввий Королівства Галичини і Володимирії разом з Великим Князівством Краківским, яко концєсионар нормально шляхової залізничї льокальної зі Львова до Стоянова наміряє роздати в розі публічної ліцитації на основі писемних оферт доставу дубових порогів в скількості 136.000 штук а також дубових підкладів під зворотниці о загальнім обємі 272 м³.

Речинєць вношеня оферт до дня 5-го серпня 1908. до год. II. в полудне.

Блишні постанови заключєні суть в оповіщеню „Газети Львівської“.

У Львові дня 18. липня 1908.

